

A madárinfluenza-gyanú miatt lezárták a fertőzött telepet Szentesenél

Háromezer libát kiirtottak

A közeli tanyán élő Nagy Mátyásné aggódik, hogy a fertőzés hozzájuk is átterjedt

Az állat-egészségügyi hatóság védőruhába öltözött szakemberei tették konténerekbe a libatemeteket

Fotók: Tésik Attila

Elpusztították tegnap délutánig Szentés határában azokat a libákat, amelyekről feltételezhető, hogy madárinfluenzával fertőzöttek. A lapistói telepen összesen 3300 madarat öltek le. A telepre csak az állat-egészségügyi hatóság szakemberei léphettek be, az odavezető utat a rendőrség ellenőrizte. A közeli tanyák lakói félnek, hogy a fertőzés hozzájuk is átterjedt.

Szentés határában tegnap teljesen lezárták a fertőzött lapistói libatelepet. Bent védőruhába öltözött embereket lehetett látni, akik a hangosan gágogó libákat vitték. Nyakuknál fogva húzták ki a madarakat az ólból és a megsemmisítőbe tették. Majd fordult egy kis traktor, markolójában a tetemekkel, amelyeket a konténerbe rakott. Többször érkezett teherautó a telepre, amelynek kapuját egy maszkos férfi nyitotta és zárta, aki csupán annyit volt hajlandó mondani: „Nagy a baj.”

Hiába szeretnénk volna a telepre bemenni, senkit sem engedtek be. Az odavezető utat a rendőrség őrizte. Még védőfelszerelés-

HARMINCHÁROMMILLIÓS KÁR
Törzsszállományt tartottak a lapistói telepen – tudtuk meg Csizmadia Lászlótól. A libatelep tulajdonosa elmondta: a betegséget ők jelezték az állatorvosnak. Szombat reggeltől kedd délutánig 3300 libát semmisítettek meg az állat-egészségügyi hatóság szakembereivel. A cég kára 33 millió forint. Csizmadia László úgy tudja, az állam megtéríti a kárukat.

sel is készültünk, de a rendőrök ez sem hatotta meg.
– Nem éri meg libázni. A felvásárlók szövetségeket alakítanak és nyomott árat hajlandóak csak

adni a szárnyasokért, a környéken sok vállalkozás tönkrement az utóbbi időben. A madárinfluenza tovább ront a helyzeten – mondta Györgyi Balázs, aki szerint a vidéki rendőrnek mindenhez értenie kell.

Bár a fertőzött területen tegnap is tilos volt élő állatot teherautón szállítani, délelőtt tíz órakor elhúzott egy libás kocsis a lapistói úton, közvetlenül a telep mellett.

A közeli tanyák egyikén a múlt héten elpusztult egy tyúk. Nagy Mátyásné pontosan nem tudja, hogy mibe halt bele a jószág, de arra gondol, talán megöregedett. Elmondta, hogy a madárinfluenza híret a férje hozta, és bizony a szívéhez kapott, mert ha le kell vágni azt a kevés tyúkot, amit nevelnek, nem nagyon lesz mit enniük.

A tanyán nevelkedett állatokra alapozza családi gazdaságát a néhány kilométerre lakó szomszéd,

Csányi Csaba: A ház ura nagyon büszke a baromfiudvarra. Tartanak tyúkot, kakast, gyöngyöst, pulykát, kacsát és galambokat. Tegnap a gazda tervezte, karanténba zárja a szárnyasokat, hogy megelőzze a fertőzést. Elmondta, egyelőre semmi gyanúsítást nem látott a madarakon. Attól tart, hogy mindegyiket le kell majd vágni, mert mindössze öt kilométerre laknak a fertőzött teleptől. Ottjártunkkor Csányi Csaba felesége, Judit elmondta, nagyon várja az állatorvost, hogy valaki végre megmondja, mit tegyenek.

A lapistói kocsmá közönsége egy cseppet sem aggódott a madárinfluenza miatt. Pólya Lajos és cimborája szerint nem lesz itt semmi baj. Az italmérésben azt hallottuk, hogy a környékbeli házaknál már jártak az állatorvosok és összeírták a jószágokat, indulnak hamarosan Fábianszabványban is.

BLAHÓ GABRIELLA

Két ellenőrzési pontot állítottak fel a Lapistó felé vezető úton

Védőzóna: élő állat se ki, se be

A madárinfluenza-gyanús ludakat tegnap délutánig leölték Lapistón. Több állatot nem kellett kiirtani, mivel a göctől számított egy kilométeres körzetben nincs tanya.

A madárinfluenza gyanúja Csongrád megyében azt követően lett megalapozott – közölte Szigeti Sándor megyei főállatorvos –, hogy az állat-egészségügyi hatóság szakemberei egy Szentéshez közeli, 3300 libát tartó telepen elhullást észleltek, illetve 30-40 állatnál idegrendszeri betegség tüneteit fedezték fel. Feltételezik, hogy madárinfluenza betegítette meg az elhullott állatokat, de ezt laboratóriumi vizsgálatok még nem igazolták. A madárinfluenza-gyanús ludakat tegnap estig leölték.

Az elhullott állatokból néhányat, kórbontani vizsgálatra a fővárosba szállították az Állat-egészségügyi Diagnosztikai Igazgatóság zuglói laboratóriumába. Az állatorvosok itt végzik el a szükséges ellenőrző vizsgálatokat akkreditált körülmények között.

Tegnap Csongrád megyében ülésezett a védelmi bizottság is. A rendőrséggel megállapodtak abban, hogy este 8 óratól két ellenőrzési pontot állítanak fel: a Lapistóra vezető

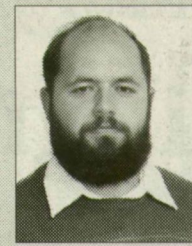
BAROMFIVÉSZ 2006

Tavaly február közepén a Nagybaracsán talált három elhullott hatyú okozott pánikot. Csak utóbb bizonyosodott be, hogy madárinfluenza miatt pusztultak el, de már február 17-étől nem volt szabad élő baromfit árusítani a Mars téren. Utána június 6-án, Bács megyében ütötte fel a fejét a madárinfluenza, több ezer szárnyast pusztítottak el, és kijelölték a zónahatárokat. Csongrád megyében is szigorú intézkedéseket vezettek be, de nálunk egy állatot sem kellett leölni.

között Szentés és Nagymágocs felőli oldalán. Itt mindenkit megállítanak, megnézik, mit visznek. Akinél élő állatot, nyers baromfi-húst találnak, attól elkobozzák a szállítmányt, az embereket visszafordítják. Ha például sült libacombot lelnek valakinél, akkor kihívják az illetékes állatorvost, hogy az döntsön, mi legyen a hússal.

A gyanú miatt az állat-egészségügyi szolgálat megtette a szükséges intézkedéseket, és kijelölte a védő-, illetve a megfigyelési zónát. Egy kilométeres körzetben mindig kiirtják az összes állatot. Most szerencsére az állattartó telep egy kilométeres körzetében nincs település. A teleptől számított három kilométeres sugarú körben – ez az úgynevezett védőzóna – 57 tanya áll. E körzetben 1743 baromfit vizsgáltak meg, de nem találtak gyanús eseteket. A tíz kilométeres megfigyelési zónán belül mintegy 850 baromfitartó udvart kell átvizsgálniuk a szakembereknek. Itt várhatóan mintegy 8500 baromfi lehet. Emellett a tíz kilométeres körzeten belül 18 nagy állattartó telepet regisztráltak, valamivel több mint 43 ezer állattal. A megfigyelési zónából a szárnyasokat nem lehet kivinni, de oda se irányulhat szállítmány. A tíz kilométeres zónában fekszik Eperjes, Nagymágocs, Derekegyház, Fábianszabvány, valamint Szentés keleti és Árpádhalom nyugati külterülete. A Hungerit jóval a zónán kívül, a göctől több mint 13 kilométerre fekszik.

F. K.

Lapistó és Vietnam

BAKOS ANDRÁS

Mindig így kezdődik: a Lapistóhoz közeli libatelep mellett egy másba értek a televíziós stábok kocsijai tegnap. A közelben védőruhába öltözött emberek hordták elgázosítani a szerencsétlen jószágokat. Ebből még bármi lehet.

Az azért már kevésbé valószínű, hogy valamelyik kereskedelmi tévé riportere megint a kezébe vesz egy csomag csirkehúst, és szomorúan belemondja a kamerába, hogy mostantól elkezdhetünk félni. Ha mégis megtörténik, a felszólítást sokkal kevesebben veszik komolyan, mint tavaly és tavalyelőtt, nem valószínű, hogy kevesebb baromfi-hús fogy. Továbbá várhatóan már nem fog nyilvánosan hatyút boncolni a miniszterelnök fehér köpenyben, fityulával a fején, a kormány tagjai sem oltatják be magukat a kamera előtt. Ha nem bukkan fel másutt a madárinfluenza, fél év múlva nagyon kevesen emlékeznek majd a Lapistó melletti telepre, ahol egy nap alatt 33 milliót érő törzsszállományt kellett elgázosítani. Ez mindig így szokott végződni. Kár.

Kár, hogy ezt az állatbetegséget – és mindazt, ami a felbukkanásával együtt jár – nem lehet megelőzni. Az Európai Unió általában tiltja az állatok védőoltását, mert ha nem is betegszenek meg, attól még szórhatják a kórokozót. Vagyis, ha oltanak, nem lehet észrevenni, hol tart, meddig jutott a vírus. A helyzet tehát az, hogy a telepre jelentős pénzt invesztál, a szigorú uniós előírásoknak megfelelő európai, magyarországi termelők sorsa végső soron a dél-ázsiai viszonyoktól függ, mert ott – a WHO szerint – „lehetetlen betartatni” az elemi állat-egészségügyi előírásokat. A betegség pedig felbukkanhat bárhol. A legrosszabb esetben épp ott, ahol tíz kilométeres körzetben még 18 hasonló telep működik, 43 ezer jószággal, és a közelben működik az ország egyik legnagyobb, baromfi-húst feldolgozó élelmiszer-ipari cége, amelynek üzletmenetétől nagyon sok család megélhetése függ. Igaz, az állattartók kárát száz százalékban megtérítik – de ez a jószágok értékére vonatkozik. A befektetett munka elvesz.

Ami pedig az emberéletet illeti: ha nincs jobb dolgunk, felhívunk. Tavaly ennyi derült ki a madárinfluenzával kapcsolatos nyilatkozatokból. Az állatorvosok azt mondták, emberről emberre még nem terjedt ez a betegség, és mivel nem szokás együtt lakni bambuszutajra ácsolt kunyhóban tyúkokkal, kacsákkal, mint Vietnamban. Mások szerint pedig a vírusok szeszélyesek, kiszámíthatatlanok, és jellemző, hogy az utóbbi ötven évben a legtöbb új emberi influenzajárvány is Dél-Ázsiából indult el.

A hírek most is szaporodnak, mint a tévéstábok Lapistónál. Annyi szűrhető csak le, hogy létezik egy folyamatosan üzemelő és kiszámíthatatlan természeti csapás, ami ugyan nagyon messzire van, mégis kezdeni kellene vele valamit.

Havi 5417 forint a különbség a tandíj és térítés között

A továbbtanulásról a pénztárca dönt

Átalakítja az egyetemi, főiskolai jelentkezési stratégiát a tandíj bevezetése. Ugyanis az alapszakok nagy részénél nagyjából öt-tíz-ezer forintra mérséklődött a különbség a támogatott és a „fizetős” forma között – a Szegedi Tudományegyetemen. Itt a költség-térítési képzések közül a legdrágább, havonta több mint 141 ezer forint, az orvosi és a fogorvosi diploma.

Az idén felvételiző, s szeptemberre gólyává avatott diákoknak 2008-tól alapképzéses szakokat végezve évi 105, aztán mesterképzési szintre jutva 150 ezer forint hallgatói hozzájárulást kell fizetniük. Így hát valamennyi, vagyis az államilag támogatott és az 1996-ban bevezetett költség-térítési képzési formában is fizetési kötelezettség terheli a hallgatót. Ám a kötelezően fizetendő tandíj összege mellett eltörpült egyes szakokon a költség-térítési képzés díja.

A Szegedi Tudományegyetem (SZTE) „fizetős” formában is választható alapszakjai közül a legolcsóbb a vadgazda mérnök, mert ott félévente 85 ezer forint a költség-térítés. Ez azt jelenti, hogy egy évben havi 14 ezer 167 forintot követel attól a családtól, ahol 2008-tól tandíjra amúgy is be kell tervezni a havi 8 ezer 750 forintot. Látható: a különbség nem sokkal több, mint 5 ezer forint.

Ehhez hasonlóan 8 ezer forintra olvadt a különbség a bölcsész szakok többségénél is. Hiszen ott az olyan klasszikus alapszakok is, mint például az anglistika, a magyar, a történelem 100 ezer forintot kérnek a költség-térítéses képzésbe bekapcsolódóktól. Ugyanilyen tanulmányokért például a fővárosi ELTE hallgatója 65 ezer forinttal többet fizet. A szegedi BTK-n a legdrágább költség-térítéses képzés a pszichológia, ahol félévente 175 ezer (több mint havi 29 ezer) forintért vásárolható meg a diploma.

A természettudományokhoz vonzóbbak a legkisebb (félévente 160 ezer forint) összegért prog-

DIÁKKÖLTSÉGEK

Egy ötéves gyerekre általában 16-21 évnvi tanulás vár – az OECD-országokban. Az Edupress hozzávetőleges számításai szerint egy hallgató havi tanulmányi, megélhetési költsége egy fővárosi felsőiskolában nagyjából 54, míg egy vidéki nagyvárosi egyetemen 35 ezer forint, plusz: az egyéni szokásoktól függő ruházatköltségek, sportolási-kulturális kiadások.

ramtervező matematikusok lehetnek, a legtöbbet (180 ezer forintot) a biológusoknak kell fizetniük.

A legdrágább képzésekkel az egészségügyi büszkélkedhet. Az SZTE Egészségtudományi és Szociális Képzési Karán egy ápolási és betegellátási diplomáért szemeszterenként 280 ezer forintot kérnek. A költség-térítéses képzésére járó gyógyszereszeknek szemeszterenként 510 ezer, illetve a fogorvosoknak és az orvosoknak félévente 850 ezer forintot kell fizetniük. Ugyanakkor az orvosi végzettségért a budapesti Semmelweis Egyetemen hathavonta 1 millió 335 ezer 400 forintot kérnek, s persze a képzés 12 szemeszteres.

A tandíj bevezetésének egyik következménye az lehet, hogy a korábbi évek növekvő tendenciája megáll, s kevesebben jelentkeznek felsőoktatási intézményekbe. A fizetési kötelezettségek közötti különbségek olvadás pedig megnevelheti egyes szakokon a költség-térítéses képzésre is jelentkezők számát.

Ú. I.